

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2017-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Prognosen indikerar att kommunen kommer att klara balanskravet 2017.

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen delvis är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017 då samtliga två av fyra finansiella mål kommunfullmäktige fastställt beräknas komma att uppnås under 2017.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.
- Vi har inte i granskningen funnit någon beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen kommer att vidta för att förbättra måluppfyllelsen av verksamhetsmålen till årsskiftet.

Sala kommun 2017-10-20


Glenn Andersson


Jan Olsson


Elisabeth Nilsson


Alexandra Britts


Per-Olof Palm


Allan Westin


Bengt Åkesson

| | |
|------------------------------|----------|
| SALA KOMMUN | |
| Kommunstyrelsens förvaltning | |
| Ink. 2017 -10- 2 3 | |
| Diarienum | Aktejaga |
| 2017/1305 | 2 |

Granskningsrapport

Anders Rabb
Louise Pernhall

Oktober 2017

Granskning av delårsrapport 2017

Sala kommun

Innehållsförteckning

| | | | |
|-------|---|---|---|
| 1 | Sammanfattande bedömning | | 1 |
| 2 | Inledning | | 2 |
| 2.1 | Bakgrund | | 2 |
| 2.2 | Syfte, revisionsfrågor och avgränsning | Fel! Bokmärket är inte definierat. | |
| 2.3 | Revisionskriterier | Fel! Bokmärket är inte definierat. | |
| 2.4 | Metod | Fel! Bokmärket är inte definierat. | |
| 3 | Granskningsresultat | | 4 |
| 3.1 | Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed | | 4 |
| 3.2 | Resultatanalys | | 4 |
| 3.3 | Nämndernas budgetuppföljning och prognos | | 6 |
| 3.4 | God ekonomisk hushållning | | 7 |
| 3.4.1 | Finansiella mål | | 7 |
| 3.4.2 | Mål för verksamheten | | 7 |

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 95,1 mkr (91,8 mkr), vilket är 3,3 mkr högre än motsvarande period föregående år.

Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 55,2 mkr vilket är ca 29,3 mkr högre än budget för 2017. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas efter att årets realisationsvinster frånräknas resultatet i balanskravsutredningen.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.
- Vi har inte i granskningen funnit någon beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen kommer att vidta för att förbättra måluppfyllelsen av verksamhetsmålen till årsskiftet.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3 Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4 Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av medarbetare på ekonomiavdelningen.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2017. Resultatet för perioden uppgår till +95,1 mkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse, nämndernas redogörelser, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys. I delårsrapporten finns information om de kommunala bolagen. En sammanställd resultat- och balansräkning finns för koncernen Sala kommun. I denna delårsrapport lämnas även en prognos för koncernens totala resultat. Delårsrapporten är till stora delar strukturerad som årsredovisningen med fullständig notapparat vilket är mycket positivt.

Vi har granskat periodiseringar som skett av pensioner, skatteintäkter, semesterlöner, statsbidrag och av förvaltningarna väsentliga periodiseringar.

Följande iakttagelser har skett:

Likt föregående år är inte de interkommunala ersättningarna fullt ut periodiserade. Hänsyn har tagits till dessa i prognosen.

Den sammanställda redovisnings ska enligt RKR:s rekommendation 8.2 upprättas med kommunens redovisningsprinciper som grund. Om koncernföretagens redovisningsprinciper avviker ska dessa omräknas. I den sammanställda redovisningen för delårsrapporten 2017-08-31 har skillnaderna i redovisningsprinciper beaktats och identifierats. Bedömningen är att inga justeringar är nödvändiga.

Ekonomikontoret skickar anvisningar och interna föreskrifter avseende delårsrapporteringen till kontoren.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport, i väsentliga delar, är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, 55,2 mkr. Vilket är 29,3 mkr bättre än budgeterat.

Resultatutfallet för de första åtta månaderna uppgår till 95,1 mkr. Nämndernas samlade verksamhet visar ett överskott om 11,1 mkr. Under delårsperioden redovisas reavinster om 17,7 mkr, till största delen beror detta på en markförsäljning till Länsstyrelsen.

Enligt helårsprognosen kommer kommunens resultat att uppgå till 55,2 mkr vilket är en ökning mot budgeten för motsvarande period. Budgeten uppgår till 25,9 mkr. Ökningen om 29,3 mkr förklaras i huvudsak med att verksamhetens intäkter kommer att öka med 52 mkr, verksamhetens kostnader öka med 25 mkr och de generella statsbidragen kommer att minska med 7,5 mkr. Skatteintäkterna bedöms vara i paritet med budget.

Balanskravsutredningen visar att kommunen kommer att uppfylla balanskravet för 2017. I resultatet per augusti finns realisationsvinster om 17,7 mkr som skall avräknas resultatet varför det justerade resultatet i delårsrapporten uppgår till 77,4 mkr.

I tabellen redovisas utfall i delåret 2017, delår 2016 samt prognos 2017 och avvikelse mot budget.

| Resultaträkning mkr | Utfall delår 2016 | Utfall delår 2017 | Prognos 2017 | Avvikelse mot budget |
|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------|-----------------------------|
| Verksamhetens intäkter | 251,4 | 267,0 | 311,8 | 51,8 |
| Jämförelsestörande intäkt | - | - | - | - |
| Verksamhetens kostnader | -949,5 | -1 001,1 | -1 494,1 | -24,7 |
| Avskrivningar | -33,3 | -33,8 | -55,5 | 3,9 |
| Verksamhetens nettokostnader | -731,4 | -767,8 | -1 237,8 | -31,0 |
| Skatteintäkter | 619,3 | 648,2 | 971,4 | 1,2 |
| Generella statsbidrag | 203,3 | 213,5 | 320,2 | -7,5 |
| Finansiella intäkter | 3,9 | 3,7 | 5,0 | 1,5 |
| Finansiella kostnader | -3,4 | -2,4 | -3,7 | 3,0 |
| Årets resultat | 91,8 | 95,1 | 55,1 | 29,3 |

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Resultat per augusti 2017 och prognosen för nämndernas driftredovisning 2017 visas i nedanstående tabell:

| <i>Driftredovisning per nämnd, mkr</i> | <i>Utfall augusti</i> | <i>Budget 2017</i> | <i>Prognos helår</i> | <i>Budget avvikelse</i> |
|--|-----------------------|--------------------|----------------------|-------------------------|
| Kommunstyrelse | 131,5 | 195,7 | 198,7 | -3,0 |
| Kultur och fritidsnämnden | 30,1 | 44,0 | 42,9 | 1,0 |
| Skolnämnden | 292,0 | 495,4 | 487,1 | 8,3 |
| Revision | 0,1 | 0,8 | 0,8 | 0,0 |
| Överförmyndaren | 2,4 | 3,3 | 3,1 | 0,3 |
| Vård- och omsorgsnämnden | 323,4 | 511,4 | 506,8 | 4,6 |
| Summa nämnderna | 779,5 | 1 250,7 | 1 239,5 | 11,2 |

I delårsrapporten ingår nämndernas verksamhetsberättelser. Här ingår en redovisning av varje nämnds bidrag till kommunfullmäktiges målsättningar vilket innebär att det i många fall är en uppräkningslista av aktiviteter som ingår i rapporteringen. Vidare ingår ett avsnitt kring perioden som gått, en ekonomisk analys och ett avsnitt om framtiden. Samtliga nämnder följer anvisningarnas regler kring struktur vilket ger ett sammanhållet intryck.

Avvikelsena mot budget för Kommunstyrelsen kopplas främst till Medborgar-, Ekonomi- och Samhällsbyggnadskontoret.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2017:

| Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017 | Prognos 2017 | Måluppfyllelse, kommunens bedömning |
|--|---|--|
| Årets resultat uppgår till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning | Helårsprognosen pekar på 4,3%. | Målet kommer att uppnås |
| Ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämnning är större än nettokostnadsökningen | Nettokostnaderna ökar i prognosen med 4,4% och skatteintäkter, statsbidrag, utjämnning ökar med 4,3%. | Målet kommer inte att uppnås |
| Nämnderna bedriver verksamheten inom beslutade anslag | Delårsrapporten anger att nämnderna visar ett samlat överskott på 11,1 mkr. | Målet kommer att uppnås |
| Ökad intäktsfinansiering av nämndernas verksamhet | De externa intäkterna i förhållande till de externa kostnaderna beräknas minska. | Målet kommer inte att uppnås |

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att de finansiella målen delvis kommer att kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning tyder på att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen inte fullt ut är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i budget för 2017 och plan 2018-2019 fastställt 9 mål för verksamheten. Dessa mål för verksamheten beskrivs och utvärderas i delårsrapporten. Målen är strukturerade efter tre perspektiv; hållbart samhälle, medborgare och medarbetare. För varje mål finns ett antal indikatorer som visar på grad av måluppfyllelse. God ekonomisk hushållning har uppnåtts när målen sammantaget visar på god måluppfyllelse i årsbokslutet.

I delårsrapporten redovisas resultatet för några av indikatorerna och kommunstyrelsen gör en bedömning av måluppfyllelsen vid årets slut. För vissa mål kan inte måluppfyllelsen helt bedömas då indikatorerna inte kan mätas i samband med delårsbokslutet (t ex en årlig enkät som inte genomförs).

Vidare redovisas varje nämnds bedömning av deras måluppfyllelse av fullmäktiges mål per nämnd i en tydlig tabell per perspektiv.

Målpuffyllelsen framgår av nedanstående tabell:

| Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning | Antal indikatorer i verksamhetsplan | Indikatorsammansättning 2017-08 (Bilaga) | Kommunstyrelsens bedömning av målpuffyllelse |
|--|-------------------------------------|--|--|
| Perspektivet hållbart samhälle | | | |
| Ett växande Sala | 6 | 6 | Målet är delvis uppfyllt |
| En långsiktigt socialt hållbar utveckling | 2 | (2, varav 1 ej 2017) | Målet inte uppfyllt |
| En långsiktig miljömässigt hållbar utveckling | 4 | 4 | Målet är uppfyllt |
| Perspektivet medborgare | | | |
| Nöjda medborgare och brukare | 1 | Mäts genom medborgarundersökning. Ingen undersökning 2017. Den senaste mätningen var 2016. | Målet är uppfyllt. |
| God service av hög kvalitet | 3 | 3 | Målet är delvis uppfyllt |
| Påverkan och inflytande för kommunens medborgare | 1 | Mäts genom medborgarundersökning. Ingen undersökning 2017. Den senaste mätningen var 2016 | Målet inte uppfyllt |
| Perspektivet medarbetare | | | |
| Trygg, sker och utvecklande arbetsmiljö | 2 | 2 | Målet uppnås inte |
| Delaktighet och inflytande för medarbetarna | 1 | Mäts genom medarbetarenkät, Ingen undersökning 2017. Den senaste mätningen var 2016. | Målet är uppfyllt |
| Tydligt och bra ledarskap | 3 | Mäts genom medarbetarenkät, Ingen undersökning 2017. Den senaste mätningen var 2016. | Målet är uppfyllt |

Vi konstaterar att samtliga mål som fullmäktige fastställt följs upp i delårsrapporten men att alla indikatorer för målen inte följs upp. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet. I tabellen ovan har det antal indikatorer som beslutats av fullmäktige redovisats samt hur många indikatorer som nämns i delårsrapporten. Som framgår är det för flera indikatorer kommande enkätundersökningar kommer att ge svaret på hur nära måluppfyllelse man har kommit. Bedömningen avseende måluppfyllelsen bygger på den senaste genomförda undersökningen.

I tabellen framgår också kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen. Den övergripande bedömningen som kommunstyrelsen gör är att målen för *Hållbart samhälle* och *Medarbetare* inte kommer att uppnås för 2017, att målen för *Medborgare* och *Ekonomi* delvis kommer att uppnås.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att kommunens verksamhetsmål delvis kommer att kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning tyder på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte fullt ut är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

Vi har inte i granskningen funnit någon beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen kommer att vidta för att förbättra måluppfyllelsen till årsskiftet